

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tdo/53/2015
Identifikačné číslo spisu:	1013010001
Dátum vydania rozhodnutia:	27.01.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Šimonová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1013010001.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Šimonovej a sudcov JUDr. Viliama Dohňanského a JUDr. Petra Paludu na neverejnom zasadnutí 27. januára 2016 v Bratislave, v trestnej veci obvineného X. A. , pre zločin podvodu spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2, § 250 ods. 1, ods. 5 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005, o dovolaní obvineného X. A. proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 02. októbra 2014, sp. zn. 4 Ntok/1/2013, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. f/ Trestného poriadku dovolanie obvineného X. A. s a o d m i e t a .

Odôvodnenie

Uznesením vyššieho súdneho úradníka Krajského súdu v Bratislave zo 14. augusta 2014, sp. zn.: 4 Ntok/1/2013, bola obvinenému X. A., nar. XX. O. XXXX, prechodne bytom W. XX, A. J., R., t.č. v Ústave na výkon trestu Hrnčiarovce nad Parnou, uložená povinnosť:

I./ podľa § 556 ods. 1 veta prvá Tr. poriadku nahradiť trovy konania o návrhu na obnovu konania do 15 dní paušálnou sumou, podľa § 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 93/2012 Z. z., ktorou sa ustanovuje paušálna suma trov trestného konania, ak odsúdený podal celkom bezvýsledne návrh na obnovu konania, vo výške 200,- eur;

II./ podľa § 558 ods. 1 Tr. poriadku s poukazom na § 556 ods. 1 veta druhá Tr. poriadku, nahradiť štátu odmenu a náhradu vyplatenú ustanovenému obhajcovi vo výške 194,76 eura.

Na základe podanej sťažnosti obvineného, Krajský súd v Bratislave uznesením z 02. októbra 2014, č.k. 4 Ntok/1/2013-91, postupom podľa § 190 ods. 2 písm. c/ Tr. poriadku sťažnosť obvineného ako nedôvodnú zamietol. Uznesenie odôvodnil podľa § 556 ods. 1 Tr. poriadku pričom skonštatoval, že sťažnostné argumenty obvineného, že z jeho strany nešlo o bezvýsledný a nezmyselný návrh na obnovu konania, ďalej že obvinený si je aj naďalej plne vedomý dôležitosti návrhu a stále na ňom trvá a nesúhlasí s tvrdením, že svoj návrh zobral späť, sú v príkrom rozpore s jeho reálnym konaním na verejnom zasadnutí, konanom 13. februára 2014, kde po porade so svojím obhajcom vyhlásil, že svoj návrh na obnovu konania v trestnej veci Krajského súdu v Bratislave pod sp. zn. 1T/3/2005 berie výslovne späť,

na základe čoho predseda senátu uznesením zobral na vedomie späťvzatie návrhu. Ďalej krajský súd skonštatoval, že v zápisnici o verejnom zasadnutí z 13. februára 2014 práve naopak absentuje akákoľvek námietka obvineného ohľadne uvedenia do omylu predsedom senátu spolu s obhajcom, ktorí mu mali oznámiť, že návrh na obnovu konania musí vziať späť, pretože JUDr. K. K. podal mimoriadne dovolanie. Obvinený tak nebol žiadnym preukázateľným spôsobom nútený do svojho výslovného späťvzatia návrhu na obnovu konania; jednalo sa o dobrovoľný právny úkon, vykonaný pri plnom vedomí a na základe vlastného uváženia, navyše po porade s obhajcom. Stotožnil sa tak s odôvodnením napadnutého uznesenia, podľa ktorého obvinený späťvzatím návrhu vyjadril a uznal vlastné presvedčenie o zjavnej neopodstatnenosti svojho návrhu, z ktorého dôvodu sa jedná o návrh na obnovu konania podaný celkom bezvýsledne. Paušálnu sumu trov trestného konania podľa § 3 ods. 1 vyhlášky vo výške 200,- eur je obvinený povinný nahradiť bez ohľadu na svoje majetkové a zárodkové pomery. Pri rozhodovaní o uložení povinnosti nahradiť štátu odmenu a náhradu vyplatenú ustanovenému obhajcovi vyšší súdny úradník podľa § 558 ods. 2 Tr. por. analogicky použitého aj pri rozhodnutí o náhrade trov trestného konania podľa § 556 ods. 2 Tr. por. správne u obvineného zisťoval splnenie podmienok na bezplatnú obhajobu, prípadne obhajobu za zníženú náhradu. Zo skúmania spisového materiálu ako aj z podmienok na bezplatnú obhajobu či obhajobu za zníženú náhradu mal zrejmé, že u obvineného X. A. nie sú splnené podmienky na bezplatnú obhajobu podľa § 34 ods. 3 Tr. por. ako je to správne konštatované a posúdené v napadnutom uznesení, na ktoré ďalej odkázal.

Proti tomuto uzneseniu podal obvinený dovolanie z 20. októbra 2014 (označené ako „mimoriadne dovolanie“), doplnené podaním doručeným 17. júna 2015. Obvinený žiadal, aby dovolací súd na základe § 386 ods. 1, ods. 2 Tr. poriadku, dovolaním napadnuté rozhodnutie zrušil a podľa § 388 ods. 1 Tr. poriadku vec vrátil súdu prvého stupňa, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol. Zároveň žiadal, aby mu dovolací súd priznal nemajetkovú ujmu vo výške 250.000,- eur. Namietal porušenie svojich práv a ústavných slobôd zakotvených v Ústave SR, v Dohovore o ľudských právach a práva na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces. Obvinený zdôraznil záujem na podanom návrhu na povolenie obnovy konania, na podaní ktorého trval. Spochybnil závery súdu prvého stupňa o neopodstatnenosti návrhu na obnovu konania. Predseda senátu mal obvineného spolu s obhajcom uviesť do omylu, pričom bolo jeho povinnosťou obvineného informovať o ďalších možnostiach. Návrh na obnovu konania nemal z dôvodu späťvzatia za neopodstatnený, nakoľko sa jednalo o postup predpokladaný zákonom. Dovolaním napadnuté rozhodnutie mal za protizákonné, nakoľko vychádza z konania, ktorým bol porušený zákon. Na verejnom zasadnutí o povolení obnovy konania konanom 13. februára 2014 nebol predsedom senátu ani obhajcom poučený o dôsledkoch späťvzatia návrhu na povolenie obnovy konania, pričom k späťvzatiu došlo v dôsledku tvrdenia obhajcu a súdu, že návrh sa musí stiahnuť, pretože spoluobžalovaný JUDr. K. K. podal dovolanie. Aj na základe uvedeného neočakával uloženie akejkoľvek povinnosti k náhrade trov konania či trov právneho zastúpenia. Úkon späťvzatia tak mal byť urobený v omyle, do ktorého bol obvinený uvedený. Zaujal preto názor, že nie je možné tento považovať za riadny a platne vykonaný úkon s právnymi následkami z neho vyplývajúcimi. V ďalšom poukázal na argumentáciu uvedenú v sťažnosti proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 14. augusta 2014, sp. zn.: 4 Ntok 1/2013 dôvodiac, že návrh na povolenie obnovy konania bol podaný dôvodne, bol si plne vedomý dôležitosti tohto návrhu; mal tak za nelogické, aby po podaní návrhu takmer 11 mesiacov čakal na vytýčenie termínu verejného zasadnutia a následne by bezdôvodne vzal návrh späť.

Prokurátorka Krajskej prokuratúry Bratislava vo vyjadrení k dovolaniu navrhla, aby dovolací súd dovolanie obvineného podľa § 382 písm. f/ Tr. por. odmietol. Poukázala na § 368 ods. 1 Tr. por., z ktorého je zrejmé, že uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 2. októbra 2014, sp. zn.: 4Ntok/1/2013, ktorým bola podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zamietnutá sťažnosť obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 14. augusta 2014, ktorým bolo obvinenému podľa § 556 ods. 1 veta prvá Tr. por. v spojení s § 3 vyhl. Ministerstva spravodlivosti SR č. 93/2012 Z. z. uložená povinnosť náhrady štátu trov konania o návrhu na obnovu konania paušálnou sumou 200,- eur, nie je rozhodnutím, proti ktorému by bolo možné podať dovolanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o

dovolání skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), osobou oprávnenou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.), na súde ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Tr. por.), obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Tr. por.), avšak dovolanie bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné (§ 382 písm. f/ Tr. por.).

Podľa § 368 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie možno podať proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon alebo ak boli porušené ustanovenia o konaní, ktoré mu predchádzalo, ak je toto porušenie dôvodom dovolania podľa § 371.

Podľa § 368 ods. 2 Trestného poriadku ak tento zákon neustanovuje inak, rozhodnutím podľa odseku 1 sa rozumie

- a/ rozsudok a trestný rozkaz,
- b/ uznesenie o postúpení veci okrem uznesenia o postúpení veci inému súdu,
- c/ uznesenie o zastavení trestného stíhania,
- d/ uznesenie o podmienenečnom zastavení trestného stíhania,
- e/ uznesenie o podmienenečnom zastavení trestného stíhania spolupracujúceho obvineného,
- f/ uznesenie o schválení zmiernosti a zastavení trestného stíhania,
- g/ rozhodnutie o uložení ochranného opatrenia,
- h/ rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý riadny opravný prostriedok podaný proti rozhodnutiu podľa písmen a) až g), alebo rozhodnutie, ktorým odvolací súd na základe riadneho opravného prostriedku vo veci sám rozhodol.

V posudzovanom prípade je napadnutým rozhodnutím uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 02. októbra 2014, č.k.: 4Ntok/1/2013- 91, ktorým súd postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku rozhodol o sťažnosti obvineného proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka, č. k.: 4Ntok/1/2013-85 zo 14. augusta 2014, ktorým rozhodoval o náhrade trov trestného konania, podľa § 556 ods. 1 veta prvá Tr. poriadku za celkom bezvýsledne podaný návrh na obnovu konania vo výške 200,- eur a ďalším výrokom uznesenia podľa § 558 ods. 1 Tr. poriadku s poukazom na § 556 ods. 1 veta druhá Tr. poriadku o náhrade odmeny a náhrady štátu vo výške 194,76 eura, vyplatenej ustanovenému obhajcovi. Krajský súd napadnutým uznesením sťažnosť obvineného proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku zamietol ako nedôvodnú.

Obvinený tak dovolaním napadol uznesenie, ktorým Krajský súd v Bratislave rozhodoval o sťažnosti proti rozhodnutiu, ktorým vyšší súdny úradník rozhodoval o náhrade trov trestného konania, ktoré rozhodnutie nie je rozhodnutím podľa § 368 ods. 2 Tr. poriadku, ktoré možno napadnúť dovolaním.

Ustanovenia § 368 ods. 2 Tr. por. bolo s účinnosťou od 1. septembra 2011 novelizované tak, že sa upravil okruh rozhodnutí, proti ktorým je prípustné dovolanie. Spoločným znakom všetkých týchto rozhodnutí je, že ide o tzv. meritórne rozhodnutia, teda rozhodnutia vo veci samej, ktorým sa trestné stíhanie obvineného končí ako celok.

Uvedená zmena Trestného poriadku odrážala dovtedy ustálenú rozhodovaciu prax trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR (pozri uznes. Najvyššieho súdu SR zo 14. júna 2006, sp. zn. 3 Tdo 5/2006 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR číslo 2/2007 pod p. č. 19, s. 20 a nasl.), podľa ktorej by odporovalo logickým zámerom zákona (Trestného poriadku), ak by mimoriadnym opravným prostriedkom - dovolaním - bolo prípustné napadnúť aj iné rozhodnutia súdov prvej a druhej inštancie nie vo veci samej, teda tie, ktorými bolo rozhodnuté len o parciálnych otázkach, resp. o otázkach nadväzujúcich na meritórne rozhodnutie. Takými sú z pohľadu celého trestného stíhania rozhodnutia upravujúce procesný postup, pribratie do konania, uloženie pokuty a mnohé ďalšie. Tieto rozhodnutia majú vlastný režim opravných prostriedkov, pokiaľ ich zákon vôbec pripúšťa.

Dovolanie, ako mimoriadny opravný prostriedok, má teda v trestnom procese výnimočné postavenie a

bolo by nelogické jeho osobitný štatút narušovať aj možnosťou napadnúť aj parciálne rozhodnutia, ktorých zákonnosť a dôvodnosť (aplikácia) je posudzovaná napokon v celkovom kontexte pri rozhodovaní in merítum. Pripustenie možnosti určitej parciálnosti dovolania by napokon so sebou prinieslo aj nezodpovedné predlžovanie trestného stíhania, čo odporuje aj tendencii Trestného poriadku (ako vyplýva aj z rôznych lehôt) trestné veci prerokovať a rozhodnúť v primeranej lehote (§ 2 ods. 6 a 7 TP).

V závere dovolací súd poukazuje na účelovosť obrany obvineného, nakoľko k späťvzatiu návrhu na povolenie obnovy konania došlo na verejnom zasadnutí, za stálej účasti obhajcu obvineného JUDr. Alexandra Fila, zástupkyne krajskej prokuratúry a celého senátu, nielen predsedu senátu. Ako vyplýva zo zápisnice o verejnom zasadnutí z 13. februára 2014 (č. l. 55), obvinený v konaní o povolení obnovy konania po porade so svojím obhajcom vyhlásil, že svoj návrh na obnovu konania v trestnej veci Krajského súdu v Bratislave pod sp. zn. 1T/3/2005 berie výslovne späť. Neuniklo pozornosti dovolacieho súdu, že obvinený platnosť úkonu späťvzatia začal namietat až v súvislosti s uloženou povinnosťou nahradiť trovy obhajoby, ktorá povinnosť mu bola uložená uznesením krajského súdu, sp. zn. 4Ntok/1/2013 zo 14. augusta 2014, ktoré bolo obvinenému doručené 22. augusta 2014, po uplynutí viac ako pol roka od vykonaného späťvzatia.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. f/ Tr. por. dovolanie obvineného X. A. ako neprípustné na neverejnom zasadnutí bez meritórneho preskúmania veci odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.